वा उत्तान आङ्गीरसः [२]। अनयैवैनम् प्रतिगृह्णाति" इति। हिरण्यस्याग्निरेतोरूपत्वमाधानप्रकरणे श्रुतम्। तस्मात् तदाऽग्नये हिरण्यं वस्त्रादीनां सोमादिसम्बन्धः शाखान्तरगतार्थवादेषु प्रसिद्ध इत्येवं वैशब्देन सूच्यते। केषुचिन्मन्त्रेषु व्याख्यानस्य व्युत्पादितत्वात् अन्येष्वपि त्वष्टेऽजामित्यादिषु व्याख्यानमुन्नेयम्। शकटमन्त्रे योऽयमुत्तानाख्यो देवस्तस्य भूमित्वेन प्रशंसनाद् भूम्यैव शकटं परिगृहीतं भवति॥

रथप्रतिग्रहे वैश्वानरप्रत्नथेत्येताम्ऋचं विधत्ते। "वैश्वानर्य्यर्चा रथं प्रतिगृह्णाति। वैश्वानरो वै देवतया रथः। स्वयैवैनं देवतया प्रतिगृह्णाति" इति॥

अस्यामित्यस्योत्तमपुरुषस्य तात्पर्य्यं दर्शयति। "तेनामृतत्वमस्यामित्याह। अमृतमेवात्मन्धत्ते" इति॥

पक्षिवाचकस्य वयःशब्दस्य तात्पर्य्यं दर्शयति। "वयो दात्र इत्याह। वय एवैनं कृत्वा। सुवर्गं लोकं गमयति" इति। पक्षिवदुत्पतनसमर्थमेनं यजमानं कृत्वेत्यर्थः॥

मयशब्दवाच्यस्य मङ्गलस्य सुखसम्बन्धप्रार्थनया स्वस्य परिरक्षा क्रियत इत्येतत्तात्पर्य्यं दर्शयति। "मयो मह्यमस्तु प्रतिगृहीत्र इत्याह [४]। यद्वै शिवम्। तन्मयः। आत्मन एवैषा परीक्तिः" इति॥

परीक्तिः परिदानं रक्षा। कशब्दस्य प्रजापतिवाचकत्वं दर्शयति। "क इदं कस्मा अदादित्याह। प्रजापतिर्वै कः। स प्रजापतये ददाति" इति॥